

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYELET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő (O-vár, Bástyá-utca 9. sz.)	A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt. körü tagsági díj 1 frt, mely Gebhardt Döme pénztárnoknak küldendő Kolozsvárt. („Hója“ szőlő.) A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4. §.)	Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körü tagsági díjért ugy az „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.
---	--	--

IV-ik évfolyam.

1889. április 1.

7. szám.

Múrajkészítési módok mozgó szerkezetű kaptároknál. *)

2-ik eljárás: Egy álló kaptár költő-terébe 18—20 keret, részben fedett, részben fedetlen fiasításos; — különböző — de egy szaguvá tett családokból, a rajtok levő néppel együtt elveendő, illetőleg kaptárba helyezendő; ezután, az új kaptárt, egy népgazdag törzs helyébe tesszük; 15—16 nap mulva egy óriás rajat nyerünk. Egy ilyen családtól még egy rajat is elfogadhatunk; Berlepsch a legelőnyösebbnek az ily múrajat tartja.

3-ik eljárás: 2 családból 1 múrajat úgy készítünk, hogy:

1. Egyik családtól elveszünk 6 fiasításos és 2 mézes keretet.

2. Az elvett keretek helyett sejtkezdéssel ellátott keretet teszünk.

3. Az elvett 67 keret más, 67 üres, kiépített kerettel együtt, (melylyel minden méhésznek okvetlen birni kell) az új kaptárba teendő a következő sorrendben: alól 1 üres, 3 fiasításos, 3 üres; felül: 1 üres, 3 fiasításos, 1 üres, 2 mézes keret.

4. A második család összes méhei az anyaméhvel együtt az új családnak adandó, a régi családok szokott helyökön maradnak, a múraj pedig bármely helyre tehető.

B. Ha két vagy több méhteleppel birunk, melyek egymástól legalább $\frac{1}{2}$ órai távolságra vannak.

1. eljárás: Rendkívül előnyösnek bizonyult, ha a méhész több méhteleppel rendelkezik s azok legalább $\frac{1}{2}$ órai távolságra fekszenek egymástól. Ez esetben a következőkép készíthetünk múrajat:

1. Egy népes család anyját kifogva, anyazár alá helyezzük s visszaadjuk családjának.

2. Estefelé a kasok előtt kiülő méheket leseperjük s a

*) Idegen források után.

már berendezett új kasba tesszük, valamint a zár alatt lévő anyát is.

3. Az ily uton készült múrajat másik méhészetünkbe vesszük s a röplyukat megnyitjuk; 2—3 nap mulva az anyát kiszabadítjuk. —

2 ik eljárás: Valóban játszva készíthetünk múrajat — mondja Berlepsch — a következő módon:

1. 8, vagy 10 erős család költő-teréről levesszük az ablakot és egy oda illő, gyalulatlan deszkát állítunk be helyére, melynek a méhek felőli oldalát mézes vízzel bekenjük. Megelőzőleg egy üres kaptárt előkészítünk a raj befogadására.

2. A méz szaga által a deszkákra csalt méheket, az üres kaptárba rázzuk.

3. A deszkalap, ismét mézes vízzel bekenve, a kaptárba teendő s ezt az eljárást addig folytatjuk, míg rajunkat elég erősnek tartjuk.

4. Anyazár alá helyezett anyát adunk hozzá s 24 órára pinczébe vagy sötét kamrába tesszük.

5. A jelzett idő ntán, a múrajat a másik telepre vesszük és az anyát kiszabadítjuk.

Hasonló ehhez a 3-ik eljárás, ha t. i. a méztér kereteit kivesszük s lépkezdéses kereteket teszünk helyökbe. Eme lépkezdéseket este teljesen ellepik a méhek; ugyannyira, hogy 6—8 családból egy erős múrajat készíthetünk.

A további teendő ugyanaz, mint előbb már volt szerencsém előadni.

Múrajkészítés Gravenhorst szerint, Pfaltz Antal után.

1. röpméhekkal; a) saját anyaméhvel.

Egy üres kasba 6 keret lépet (lehet közte sejtkezdet is) úgy állítunk be, hogy a 4 keret helyét üresen hagyjuk; az eképp berendezett kaptárt, egy hason külsejű, erős kaptár helyére tesszük s az eltávolított erős kaptárból kikeressük az anyát, melyet ha a költéses lépen megtalálunk: a lépet az üres helyre, az anyaméhet pedig, zár alatt, az új kaptárba tesszük; ha nem költéses lépen találjuk: egy költéses lépet teszünk át.

b) Idegen anyaméhvel szintén így járunk el, csak 1 helyett 2 keret fiasítást adunk s két nap múlva elveszük a fiasítást; 2—3 nap múlva a készítés alkalmával, anyazár alatt beadott anyát kiszabadítjuk; vagy pedig, a rostélyt félre görbitve, egy viaszlemezzel zárjuk le az ekként támadt nyílást s a kiszabadítást a méhekre bizzuk.

A műraj, természetesen, az anyatorzsszel helyet cserél.

2-or. Költéssel következőleg készítjük a műrajat:

1. Egy üres kasba, a röplyuk közelébe, 2 fedetlen fiasítással bíró keretet teszünk.

2. 5—6 fél, vagy $\frac{3}{4}$ rész építménnyel, köztük mézzel telt keretet is adunk be.

3. Az anyakas helyére állítjuk és elől fadarabkát teszünk, úgy, hogy a kas ne feküdjön az alydeszkán s végre

4. Az anyakas kereteiről méheket seprünk le, ügyelve arra, nehogy az anyát is áttegyük.

Ezzel a műraj készen van s nincs egyéb dolgunk vele, mint 8—10 nap múlva, az anyaház eltávolítása, 1 kivételével.

3-or. Az áttelepítés. Egy üres kasba (Gravenhorst) 5—6 keretet állítunk be, részint sejtkezddéssel ellátva, a röplyuknál, egy keretre helyet hagyva.

E kast, valamint azt, a melyből a műrajat készíteni szándékszunk: felfordítjuk s az új kasba, az üresen hagyott keret helyére, egy, nemsokára kibuvó fiasítással bíró keretet téve: az anyakas összes bogarait átesszük, tehát az anyát is. Az anyakas üres kereteit vissza helyezük s a kast előbbi helyére állítjuk, míg az utóbbit báhová. Reggel a zárdeszkát a keretek mellé helyezük.

III. Gyűjtött műraj, Singer után.

Egy üres kaptárba, elől két üres keretet teszünk és 3—4 családból, 3—4 fedett fiasításos keretet, a rajta lévő méhekkel együtt, más 3—4 családból pedig szintén 3—4 keretről, a méheket hozzá seperjük. Az így elkészült rajhoz, anyazár alatt termékeny anyát adunk és a költőtér többi részét lépkezdéses, keretekkel látjuk el. Végre pedig, 3—4 napig sötét helyen tartjuk. Ez idő alatt, természetesen, étetni kell, de nem folyékony, hanem keretes mézzel. A sötét helyről (5 óra körül d. u.) kihozzuk és rendes helyére állítjuk, 7 óra körül pedig higitott mézzel étetve, az anyát is kiszabadítjuk. Eleinte itatjuk minden 4-ed nap. Ha a rajnak még 1—1 keret fedett fiasítást adunk: biztosan a legjobb családok egyikévé válik.

Singer 2-ik módszere a következő: egy jó család költőtere szétszedetik, a költéssel telt keretek fele, az anyával együtt, az új kaptárba teendő, ép így a himporos és mézes lépeket is, a már most két családdá vált méhek közt megosztjuk. A fiasítás megosztásnál különösen ügyelnünk kell arra, hogy a fedett fiasítás, a lehetőségig, mind az új kaptárba jusson; azért, mert a röpméhek mind az anyakashoz térnek vissza s miután az új kas röpméhekkel az első napokban nem rendelkezik, okvetlen itatnunk kell.

Körülbelül 3 hét múlva, az új család, már az állományba számítható, törzscsaláddá fejlődött s ez idő alatt a

régi kas is termékeny anyával rendelkezik, kedvező körülmények közt.

IV. Módozat:

Zivanski szerint egy, már rajképes állapotban levő család keretei kétfelé osztandók, úgy, hogy minden csoportban a fejlődés minden stadiumában lévő fiasítás legyen. Az anyakas anyja, zár alá helyezendő. A műrajnak pedig (szintén zár alatt) a tartalék anyákból adunk s midőn mindkét család be van rendezve: a rajat az anyakas helyébe tesszük s az anyakast pedig egy más, erős család helyére; 2—3 nap múlva az anyákat kiszabadítjuk s a nép biztosan elfogadja. A helyéből elmozdított erős család összes hordmément vesztvén, azt 6—8 napig itatnunk kell.

V. Műraj (Kleine szerint.)

1. Egy verőfényes reggelen, 3—4 keret fedett és fedetlen fiasítást veszünk el egy jó családtól s készletünkbelől teszünk nekik egy mézes, részben himporos keretet s más erős családotól a költéseken levő lépekről, seprünk hozzá annyi méhet, a mennyi a fiasítás teljes elfödéséhez szükséges.

Még jobb és egyszerűbb 2-or: ha, a rajhoz szükséges méhet egy családtól, az építményt, illetve kereteket, más családotól vesszük (dobolás) és az ily uton készült műrajat egy erős család helyére tesszük, hogy a költő-tere méhekkel lehetőségig megteljen. Általános szabály, hogy műrajoknak adott, fedett fiasítás, a kikeléshez közel álló legyen s ha a műrajat népes család helyére, egy vagy más ok miatt, nem tehetnők, akkor 2—3 napra tegyük setét helyre; mert ez idő alatt, a már röpképes méhek kotlásra vannak kényszerítve s így, a fiasítás meghülés, vagy esetleg költés-rothadásnak kitéve nem lehet; másfelől pedig, ez idő alatt nagymennyiségű munkás-méh kel ki, mely a család valódi zömét fogja rövid idő múlva adni.

3. Ápril végén, vagy május elején, 2 népes családot meganyátlanitunk; az anyákat azonnal felhasználjuk műraj készítéshez.

8—10 nap múlva e családokat átvizsgáljuk s minden anyaházaz kerethez 1 fiasításos és egy mézes keretet adva, a már említett módok szerint megerősítjük s a mennyiben némely kereten több anyaházat találunk, azokat szintén műraj-készítéshez használhatjuk fel. Ezen kis családokat azután folyton fiasításos keretekkel segítyezzük. Természetes, ily eljárás csak olyannak ajánlható, kinek több, jó családja van.

Kleine szerint még olykép készítünk műrajat, hogy egy népes család minden keretét a lehetőleg egyformán szétosszuk; de olyformán, hogy az anya a régi kaptárban maradjon, az új kaptárt a régi helyére tesszük, a régi családot pedig etetjük. 8 nap múlva a rajat átvizsgáljuk s a talált anyaházakat egy kivételével eltávolítjuk. Az anya termékenységiéről meggyőződést kell szereznünk. Ez egyszerű mód a legelterjedtebb s a legbiztosabbnak jelezhető, kezdőknek különösen figyelmébe ajánlom.

VI. Fogel elve szerint.

2 családból 3, vagy ha úgy tetszik, négyet is úgy ké-

sztünk, hogy egyik család anyját elveszük és zár alá helyezzük, a másik család lépeiről a méheket (azon lép kivételével, melyen az anya van) a már berendezett, új kaptárba seperjük s vagy 2—3 keret fedett fiasítást is adva, a 2-ik család helyére tesszük. Ez eljárással az anyát vesztett 1-ső család, miután fiasítása megszűnik, jól mézrel s 15—16-od napra jó erős rajat ad; ha nem akarjuk hogy rajozzon, az anyaházakat 1 kivételével eltávolítjuk. A meganyátlanitott családhoz anyaházat is adhatunk be kupak alatt 48 óra s ez által 8—10 nappal hamarabb lesz termékeny anyja a családnak.

VII. Witzgal után.

Május hóban, midőn már jó népes kasok felett rendelkezem s borus, esős napok jönnek: előkészítetek kaptárt, keretet a raj befogadására s a legközelebbi szép napon, 9 óra után, a műrajkészítéshez fogok. 1-ször is a röplyukon egy-két füstöt fuvok be azon erős családra, melyből rajat szándéksom venni; ezt azért teszem, mert ez által az anya a hátsó lépekre menekszik s rendesen a 3—4-ik kereten meg is találok s nem vesztegetek sok időt el a keresésre. (Én Bodor féle kaptárral méhészkedem s ezek külsőleg is teljesen egyformák.) Egy üres kaptár költő-terébe alól, felül az üres keret mellé beakasztom, alól megint üres lépet teszlek. Azután felül 1 üreset, alul megint egyet, végre felül 1 fiasításos (fedett) reá egy mézest és alól két üreset. Ilyformán a törzs család, az elvett 2 keret fiasítással elvesztett 2×3500 kibuvandó méhet; minden kereten van körülbelől 100, az $200 = 7200$. A hány keretet elvettem, anynyiról, a törzs-családból, méhet seprek rajomhoz, elvettem pedig 2 fiasításos és 1 mézös keretet; tehát 3-at; 3 lépről seprek hozzá méhet, 300-al felvett számítás szerint, tehát összesen vesztett a törzs-család, 500 öreg és 7000 kibuvandó méhet és anyját. A műrajat az anyakas helyére állítom s a most már anyátlanná vált anyakast egy más helyre. A borus idő előtti, röpképes méhek természetesen, a megszokott helyre térvén vissza, a rajt rendkívül megerősítik. Míg a törzs-családnál megmaradnak azon méhek, melyek a borus napok előtt nem, de most már röpképesek lettek. Így megkímélem méheimet a zaklatás s magamat az itatás fáradalmaitól. Végül, ha számításba veszem, hogy az anyátlan családnak még 6 keret fiasítása van $6 \times 3500 = 21,000$ és vagy 5000 kikelt s részben röpképes méhe, egy cseppet sem aggodom sorsa felett. A műraj pedig, mely az öreg család különböző kora összes méheit nyerte, biztos felesleget is ad.

Wieder József.

(Vége.)

A méhtartás haszna közgazdasági szempontból.

A méhek a világ mindenségében.

Sokkal kedvezőben áll a méhészet ügye Ausztriában, mint nálunk. Ott az első méhész-egylet már 1852. évben Maschauban (Csehországban) létesült 1 frt 50 kr. tagdíjjal. Tagjainak száma a 800-at meghaladja. Szaklapja

„Der Bienenvater aus Böhmen.“ Utmutatója „Öttl's Klaus.“ Ezt követte: 1854. évben a „Brünni“ méh. egyl. 1500 taggal. Szaklapja „Die Honigbiene von Brünn.“ Utmutatója „Anleitung der rationalen Bienenzucht“ von Dr. Ziwansky. 1864. évben a „Chrudimi“ méh. egyl. 130, 1 frtos taggal. Szaklapja a „Cesky Vcelar.“ 1868. évben a „Bécsi“ méh. egyl. 350 taggal. 25 fiókkal 800, 1 frtos taggal. Szaklapja „Der Bienenvater.“ Utmutatója a pályadíjt nyert „Anleitung zur Bienenzucht für kleine Landwirthe“ von Dr. Paul Alex Ritter von Beck. 1868-ban. A „Dornbirni“ (Vorarlbergben) méh. egyl. Tagjainak száma 70, 50 kros tagdíjjal. Utmutatója „Bienenbüchlein“ von Seb. Kneis. 1870-ben a „Troppau“ méh. egyl. 600, 1 frtos taggal. Szaklapja „Der Schlesinhe Imker.“ Utmutatója „Winke für Bienenzüchter“ von Josef Benda. 1871-ben a „Rivai (Dél-tiroiban) méh. egyl. 30 5 frtos taggal és 3 fiókegylettel. 1871-ben a „Bregenzi“ 25 1 frtos taggal. 1872-ben a „Lustenau“ 30; 50 kros taggal. 1872-ben a „Krischlitz“ 30 20 kros taggal. 1873-ban a „Feldkirchi“ 50, 1 frtos taggal. 1875-ben a „Grazi“ 250, 1 frtos taggal, 1 fiókkal. Szaklapja „Die öst. ung. Bienenzeitung.“ Szerkesztője Pater Coelestin Schachinger. 1876-ban a „Gorkau“ 25, 60 kros taggal. 1877-ben a „Krinetzi“ 40, 1 frt 50 kros taggal. 1878-ban a „Polnai“ 40, 1 frtos taggal. 1880-ban a „Blatnai“ 50, 1 frt 10 kros taggal. 1881-ben „Slovezi“ 40, 60 kros taggal. 1882-ben a „Liebeschützi“ 25, 80 kros taggal. 1883-ban „Czernowitz“ 90 taggal. 1883-ban „Janowitz bei Wotlitz“ 35, 50 kros taggal. 1886-ban a „Schwatz“ 135, 50 kros taggal. 1888-ban a „Prágai“ 700 taggal. Szaklapja „Der deutsche Imker aus Böhmen.“ 1888-ban a „Deutsch Wagram“ 50, 1 frtos taggal. Összesen 23 önálló egylet, több fiókkal, 7 szaklappal és 5 szakkönyvvel.

1869. évben a méz- és viasztermelés 2.947,081 frt s a köpük száma 913,743 volt. Átlag, 1 méhcsalád 3 frt 22 krt jövedelmezett.

1870. évben Ausztriában 1 □ mértföldre 169 köpü esett.

Csehországban 1877. évben 140,192 méhcsalád volt; eladtak 618 mm. viaszt és 6749 mm. mézet.

1883. évben a kaptáronkénti átlagos termelés leggyengébb volt Sziléziában à 0.590 kg. és legdusabb volt Galicziában, à 1.350 kg.

A kaptáronkénti átlagos, legdusabb termelés igen kimagasló volt 1881. évben Triestben à 17,280 kg., a midőn a leggyengébb termelési átlag Salzburgban is még à 2.090 kg. volt.

A termelések évenkénti és tartományonkénti összehasonlításából egyáltalában kimagasló Galiczia, a hol az átlagos termelés 10,000 kg. alól alig szál, a midőn ez a mennyiség másutt igen ritkán éretett el.

1885. évben Ausztriának évi méz és viasz termelése 59.398 mm. tett.

1887. évben az osztrák tartományokban 193,971 méhészt volt, kik 926,312 méhcsaláddal méhészkedtek.

Legszembetűnőbb a méhészet terjedése Németországban; nevezetesen Poroszországban, a hol az 1870. évben 1 □ mértföldre 215 köpü esett. Ekkor a Rajna vidékén 1000 köpü esett 1 □ mföldre. 1883. év elején a Porosz királyságnak 1.238,000 méhcsaládjá volt.

Jelenleg Poroszországban csak a központi méhészegyletnek 20,000 tagja van. Ezen kívül létezik még 13 egylet, 400 fiókegylettel. Bajorországban van 8 főegylet 286 fiókkal, 12,000 taggal. Badenben van 1 országos egylet 57 fiókkal, 2750 taggal. Meklenburgban van 1 központi egylet 41 fiókkal. Szászországban van 1 főegylet számtalan fiókkal. Würtembergben van 1 országos egylet 54 fiókkal. Hessenben, Oldenburgban, Braunschweigban, Szász-Weimárban, Szász Koburgban, Szász-Meiningenben, Schwarzenberg-Rudolstadt, Schwarzenberg-Sonderhausenban és Brémában, mindenütt 1—1 főegylet és több fiókegylet van. Elzász-Lotringiában 1 központi egylet 50 fiókegylettel létezik. Nassauban, Szászországban 1883. évben 1 □ mértföldre 5—600 köpü esett. Limburgban, 1883. évben, 1 lélekre 1 köpü esett; ekkor nálunk 1 □ mföldre, átlag 1 kaptár esett volt! 1883. évben az ősz német birodalomban 1.911,797 méhcsalád volt.

A norenburgi levéltárban létező és 1538-ból eredő barkács törvénykönyv szerint, Moosbachban valami Colcz Mihály nevű barkácsolónak egy pár méhcsaládját hivatalosan 6 frtra becsülték. Miután a 16. században egy tehén ára 5 frt volt; ennél fogva, akkor 2 méhcsalád 1 frttal többet ért, mint 1 fejős tehén. Egy egyes méhcsalád rendes ára 3 frt volt.

E helyen felemlitendőnek tartom a középkorban létezett barkácsolást, másként köpü nyirást, kas herélést, vagy méh-fejést.

A barkácsoknak jogaik és kötelességeik, ugynevezett barkács-szabadalmi okmányokkal volt megállapítva, illetőleg rendezve. A létező okmányok közül a legrégebbek 1310 évből, VII. Henrik, német császár idejéből valók. Legérdekesebb a norenburgi barkács-szabadalom okmánya. Az 1350 évből, IV. Károly idejéből eredő barkács-szabadalom okmány szerint, a feuchti barkácsolók kiváltságaink következők voltak.

A) J o g o k : 1. A barkácsolókön kívül csupán az erdőmester, erdész voltak felhatalmazva a norinburgi birodalmi erdőségeken méheket tarthatni. 2. Ezeknek minden fa, melyre szükségük volt, ingyen átengedett. 3. Mindenemü építéshez szükséges fát ingyen kaptak a birodalmi erdőségekből. 4. A birodalom összes városaiban vámmentesen üzérkedhettek. 5. Fel voltak hatalmazva, hogy mindazokat, a kik méh legeltetésére alkalmas fákat hántalmazták, megzálogolják. 6. A favágás, valamint a megzálogolási joggal fel voltak ruházva. 7. Külön törvényhatóságuk volt.

B) K ö t e l e s s é g e k . 1. Kötelesek voltak a birodalmi erdők fentartására ügyelni. 2. A kiváltságos jószágok után

bizonyos mennyiségű mézzel adózni. A norenburgi barkácsolók a császárnak a és birodalomnak, évenként összesen 700 pint mézet tartoztak beszoigálni. 3. A barkácsolók kötelesek voltak a császárnak és birodalomnak bizonyos szolgálásokat teljesíteni, melyek azonban csak is a norenburgi erdőségekre szorítottak.

Mintegy 50 barkács-birtok volt, de ezek is különböző természetűek voltak, u. m. egyszerű méhészt-javak, anya és leány barkács-méhészetek.

A barkács-bíróság rendszeresen minden évben egyszer ült össze, a mely alkalommal az év folyamán előfordult ügyek letárgyalva lettek. A bíróság ülései mindig fényes pompával tartattak meg. Az utolsó barkács méhészt törvénygyűlés 1779. IX/1. tartatott meg, mely állott: 1. 6 norenburgi tanácsosból; 2. az erdő-tisztartóból; 3. az albiróból; 4. a vegyesekből; 5. a 12 adószedőből; 6. 1 törvényszéki irnokból; 7. 1 törvényszéki szolgából.

A barkács-méhészt törvénygyűlés tartására vonatkozó, legrégebb okmány 1441. évben kelt, mely szerint a barkács-méhészt-bíráskodás megtartásakor a küldöttség és bíróság 5 négyfogatu uradalmi hintóban elől lovagoló csatlósok (hajduk) kíséretében indult meg, kik a helységtől félórányi távolságban, az erdész és a helység polgárai által ünnepélyesen fogadtattak. A beouulás harangszó mellett történt meg. Reggeli és isteni tisztelet után, a bíróság összeült. A gyűlés után nagy lakoma következett, mely alatt a helységi lövészek 3 tisztelet lövést tettek. —

Gebhardt Döme.

(Folyt. köv.)

Neiszer rendszere.

„A be- és áttelelés kaptáromban különösen előnyösen történik, mivel az alsó osztály teljesen kiürítették és a toledszka, a megürült vágányon betolatik. Ez által a méhek tartózkodási helye alatt, egy nagyobb, üres tér képződik, a melyben a hosszú téli nyugalom alatt a méhek a be- és kilégzése által, ép úgy nedvesség és penész miatt elromlott, nehéz levegő meggyűlhet, anélkül, hogy a méhek tartózkodási helyét elérné és a méheket megfojtaná.

Tapasztalatom szerint, tartós hidegben, éppen azon népes családok, a melyek a röplyuk közelében tartózkodnak és tőlük a kaptár kitöltése és elzárása által, a légzésre alkalmas levegő teljesen elvonatik, többé-kevésbé szenvednek kárt, vagy teljesen tönkre mennek. Mentől közelebb ülnek tehát a méhek az alydeszkához: annál közelebb áll a megfulladás lehetősége és különösen népes családoknál találhatjuk gyakran, a legalól levő méhek meg vannak halva, a mig az építmény felső rétegeiben kiteleltek.

„Végül vessünk még egy tekintetet a két kaptár külsejére, melyen ismét egy fontos eltérést találunk.“

„Mig a Berlepsch-féle négyes kaptár minden család részére, egy külön röplyukkal bír: az enyémen azt látjuk, hogy minden két szomszéd családnak egy közös röplyuka és deszkája van, mely a közepén egy mozgatható

dugaszt által van elválasztva. Ha a Berlepsch-kaptár egyik osztályából egy másikba műraját készítünk, akkor az öreg, hordással foglalkozó méhek, előbbeni megszokott helyükre fognak mind vissza szállani és az új lakosztályban csupán azon fiatal méhek, amelyek még nem voltak kirepülve, maradnak meg. A homlitott törzs, (Ableger) az elvesztett nép miatt meggyengül, a fiasítás a még át nem melegeedett lakrészben könnyen áthülhet és meghalhat és ha sok fedetlen fiasítást adtunk, úgy, az a kevés nép által kellőleg nem táplálthatatik és elpusztul.

„Ha kaptárom egyik lakosztályából a másikba helyezek műrajt: a röppdeszkáról eltávolítom a dugaszt és egy pár napig, a megosztott családot, a közös röplyuk által hagyom egyesítve. Mibelyt az anya hiányát a méhek, a megszokott költő-ürben észre veszik: elkezdenek a kas belsejében s a kason kívül keresgélni és csakhamar megtalálják a röplyuk alatt a hozzá vezető utat. Ezen homlitott törzs nem veszít hordó méheket, mivel ennek nemcsak iránya, hanem röpphelye is közös, törzseivel.”

Ha a Berlepsch-kaptárban két családot egymással egyesíteni akarunk, ott ugyanazon akadályokra bukkanunk, mint a család megosztásánál.

„Ha kaptáromban két szomszéd családot egyesíteni akarok: eltávolítom az egyik, vagy másik anyját, 24 óra eltelte után kihuzom a röppdeszka feletti dugaszt és a méhek minden fáradság és veszély nélkül egyesülnek; — és 24 óra múlva az egész népet is átthetem és a röplyukat belülről elzárhatom, anélkül, hogy a méhek repülésében a legcsekélyebb zavar állhatna be. —“

„Foglaljuk most már a fent elősorolt és 12 év óta kellőleg bebizonyított tényeket, röviden össze: azokból az tűnik ki, hogy kaptáromnak különösen a következő előnyei vannak:“

„1. A méhészet főczélja: méz és viasz nyerés, a nagyobb keretek által gyorsabban és kevesebb fáradsággal érhető el.”

„2. A költő-ür a kaptár melegebb részében természetesen van elhelyezve; ellenben a mézür ott, hol a kijáró méhek anya nélkül is a legszivesebben tartózkodnak és a mézet bő mézélés időben lerakják.”

„3. A királyné a mézürtől elzáró rács nélkül is biztonságosan visszatartható és a dolgozó méhek nem kénytelenek telt gyomorral az elzáró rács keskeny nyílásain magukat átgötyörni.”

„4. Here- és más üres lépek a mézürben anya és moly ellen biztosítva vannak.”

„5. A természetes rajzás csaknem biztosan meg van akadályozva, mert a költő-ür soha sem tulnépes, de épp oly könnyen elő is segíthető a záró deszka elvétele által.”

„6. A külső munkát végező méhek nyáron nem ülnek tétlenül és nem töltik az időt haszontalanul, a rajzásra való készülődéssel.

„7. Miután a költőtér melengetésére, csak kevés méh

szükségeltetik: a mézélés hűvösebb időben is teljesen kihasználható.”

„8. A nagyobb keretek és osztatlan költőtér következtében, az építmény és (fiasítás) szaporítás jobban halad előre.”

„9. Nagyobb keretek használata következtében a méhészetben az összes munkának egy harmada meg van kímélve.”

„10. A műraj, tekintettel a méhek elszálltára, a legtermészeteszerűbb módon készíthető és szükségtelen annak úgy etetése, valamint itatása.”

„11. A családok egyesítése, mint különös előnye a hasznot hajtó méhészetnek, minden fáradság és veszély nélkül történik.”

„12. A teletetés a kaptár melegebb részében és az osztatlan építményen jutányosabb és biztosabb.”

A második rész első fejezete, a méhek vásárlása, a kaptárok elhelyezése és a méhek szállítására vonatkozó figyelmeztetéseket tartalmazza.

Az általánosan szokásos szállítási módtól szerző nézetei eltérnek, a mennyiben állítása és adatokkal bizonyított kísérletei szerint, a méhek szállítása, a külső levegő behatása ellen jól elzárt kaptárokból, néhány napig tartó távolságra is teljesen veszély nélkül, sőt a legbiztosabban és a legcsekélyebb kár nélkül eszközölhető. Míg ellenben a levegő behatolására szolgáló, nyílásokkal ellátott kaptárok népei, mihelyt a külső levegőt megérik, mindenként igyekeznek a nyílásokon kijutni, nyugtalanok lesznek, minek következtében a legtöbb esetben, jelentékeny kárt szenvednek, sőt néha teljesen el is pusztulnak.

Szerző egyszersmind reményét fejezi ki a felett, hogy ezen valószínűtlennek látszó állítása, kísérlet tételre fog érdemesíttetni.

A második fejezetben a rajzásról szól; elmondja miként fejlődik, míg a rajzásra készen áll; melyek a rajzás előjelei, az anyabölcsők befedése után a nap mely szakában várható az első raj, az első raj kiszállása után mely idő eltelte után a második-harmadraj és miért történik meg gyakran, hogy az utórajok népe több csoportra oszlik; továbbá tárgyalja a méhészt teendőit rajzás közben és rajzás után.

Ezek után áttér a műrajkészítésre, elmondja, hogy itt a méhésztnek a gyakorlati és elméleti ismereteken kívül, a méhek természetét is ismernie kell, szem előtt kell tartania folytonosan a család fejlődését. Nézete szerint, az általánosan használatban levő kaptárok szerkezete nem volna elég czélszerű a műrajok készítésére, mely bajon kaptárainak röplyuk beosztása által teljesen segítve van.

Ezek után utasítást ad, miként illesztendők be a keretekbe az anyabölcsők. Végre a nagyobb méhészetekben szokásos külön anyatenyésztést cél nélküli idővesztegetésnek tartja. Ez irányú kísérleteiben számadását nem találta s csupán azon esetben tartja szükségesnek anyaneveléssel foglalkozni, ha a méhészt, az anya korát, termékenységét kellőleg nem figyelvén meg, nem tudja azt meg-

állapítani, minek következtében az anyátlanság kedvezőtlen időben áll be, azért az anyatenyésztést jelenlegi kaptárainak czélszerű beosztása által teljesen feleslegesnek tartja.

Ezen fejezetet „A méhcsaládok elosztása és egyesítése“-vel fejezi be.

A harmadik fejezetben „A költőir okszerű kezelése“-t tárgyalja.

Ezek után szerző áttér a gyenge családok felsegélésénél szükséges eljárások ösmertetésére.

A következő szakaszok: „A méhcsaládok megfigyelése,“ „A parasztkrsok átlakolása“ és „a méhek betelelése.“

A méhcsaládok megfigyelésénél részletesen felsorolja a családok, valamint a rajok viselkedését, akkor ha egy termékeny anya van; utórajoknál pedig, a fölösleges anyák elütéséről tesz említést, felsorolván az anyátlanodást, úgy az ennek megakadályozására szolgáló eljárásokat is.

Az átlakolásnál a szükséges eljárásokat, az alkalmas idő és módozatokkal való tekintettel adja elő.

A betelelésre nézve a rendes eljárástól csak annyiban tér el, a mennyiben kaptárának szerkezetére van tekintettel.

A negyedik fejezetben részletes áttekintést nyújt a méhek egész évi kezeléséről.

Első sorban megemlékezik a méhek életben létére vonatkozó meggyőződésről, a kaptárok tisztításáról, a tápszer-készlet megvizsgálásáról, a szükség-étetést bőven kimerítve. A haszonkémlő-étetést (speculativfütterung) teljesen szükségtelenné állítva, áttér a méhes közelében alkalmazandó víztartók elhelyezésére, a szükség feletti lépek kezelése, lépkezdés sejtközfal keretekbe való beillesztésére, anyátlanná vált családok kezelésére; különös érdeklődéssel az idegen fajú méhek származtatására vonatkozó eljárását: t. i.

„Ha méhészetünkben csupán német vagy krajnai méheink vannak és valódi olasz anyákat óhajtánánk nevelni, az csak addig történhetik, míg hazai here-méhészetünkben nem jelentkezett. De miután az anya megtermékenyítésére okvetlen here szükséges, azért kell tavasszal egy valódi tiszta anyától kényszer útján heréket költetni.“

„Ősz felé, midőn már nincsenek herék, hozatunk egy megbízható méhésztől egy olasz anyát és azt családaink valamelyikéhez elhelyezzük. Ha az anya már 14 napig a kaptárban volt, innét kivétetik és egy más családhoz tétetik, hogy az anyátlan család az olasz anya petéiből egy új anyát neveljen. — A 9-ik napon az összes anyabölcsők egy kivételével szétromboltatnak és a fiatal anya a kerék hiánya miatt, terméketlen maradt és mint ilyen fog be is teletteni.“

„Kora tavasszal, a terméketlen anya is megkezdí petezését és már február havában vannak valódi heréink. Mihelyt az első herék mutatkoznak, elveszük az öreg, valódi anyát népétől, hogy az most mentől több anyabölcsőt készítsen. A 8—9 napon annyi műraj készítettik, a hány bölcső áll rendelkezésünkre és ha a fiatal anyák megtermékenyítettnek, biztosak lehetünk, hogy éppen oly valódiak

lesznek, mint anyjok, miután csak is a valódi herék által termékenyíthetők meg.“

„Még megjegyzendő, hogy az olasz anya petéiből később után nevelt anyák, — ha azok hazai herék által is termékenyítettnek meg, mégis csak olasz heréket fognak létre hozni és ha egy év alatt összes hazai anyáinkat megsemmisítettük és csak az olasz anya petéiből utánneveltekkel pótoljuk, úgy a következő év nyarán át a valódi petékből, csak is valódi királynöket nyerünk.

Csiki J. József.

(Folyt. köv.)

Havi emlékeztető.

Ha ezelőtt még nem is: e hóban okvetlen lesznek oly napok, melyeken méheink a tisztuló kirepülést megtarthatják s a méhész, a tavaszi átvizsgálást megejtheti.

Szép verőfényes napon, mikor a hőmérő 9—11 R. mutat, még azon családokat is ösztönözni kell a kirepülésre, melyek talán északibb helyen állanak s kiröpülési nem hajlandók. Legkönnyebben czélt értünk a langymeleg mézzel, amit üres lépekbe öntve, nyújtunk a családoknak. A meleg és folyékony táplálék annyiban bír jó tulajdonsággal, amennyiben az, bogárkáinkat felizgatja s ennek természetes következménye, ki, a szabadba törekvés s ugyancsak ily alkalommal ürítik ki gyomrukából a tél folyamán visszatartott emésztetet.

Míg a kirepülés tart, addig vizsgáljak meg a család belállapotát. A kaptár aljára gyülemllett törmelék s az elhalt méheket kisöpörjük; penészes, esetleg egér által roncsolt lépeket eltávolítunk s a belürt, a népességhez mérten, kisebbitjük.

Most, hogy a fiasítás rohamosan kezd terjedni: igen szükségli a család a jótékony meleget: ezt pedig a költőtér szűkítése által fokozni tudjuk.

Ugyancsak most van ideje a netán gyenge, valamint anyátlan törzsek egyesítése, a mézben szükölködők felsegélyezésének, mely műfogások bővebb ösmertetését, alkalmilag külön cikkben is adni fogjuk.

A rablás kitörését gátoljuk. Méhesünkben és környékén mézet ne csepegtessünk, üres lépeket ott a nap bevének künn ne hagyjunk s nem kell félni a rablástól. Takarítsuk, sepregezzük méhesünk környékét minél többször, ne sajnáljuk a fáradságot, mert közelg az idő, mikor a gondos gazda igen szép jövedelmet nyer fáradsága fejében a méhektől! —

K . . . i.

Kimutatás 1888. évi méhészetünk eredményéről.

Az udvarhelymegyei méhészkör Keresztur járási területén 1888. év tavaszán keretes méhlokokban 142; kúpkasokban 1613, összesen: 1755 méhcsalád telettetett ki. — 1888. év őszén keretes méhlokokban 177, kúpkasokban 1647, összesen 1824 méhcsalád telettetett be.

A beérkezett kimutatások szerint a termelt méz mennyiség 41 mm. és 88 kiló. Itt megjegyzem azt, hogy a kúpkasokra eső mennyiséget lép és méz összepancsolva képezi.

Általában véve, bizony, a tavaszi és őszi méhcsaládok aránya

nem épen eléggé öröndetes, hanem azt is számításba kell vennünk, hogy a termelt méz mennyiség kupkasokra eső része sok méhcsalád egész megsemmisítése folytán nyeretett.

Mézidényünk már kora tavasztól fogva kedvezőtlen volt. A májusi hidegek a tenyészetet nagy mértékben akadályozták; az ákác-virágnak pedig a szelek és esőzések miatt szinte semmi hasznát sem vehettük.

Minthogy áprilisban a szelek mellett a szárazság uralkodott: a mézelési földény alapja, a mezei virágzás is gyenge volt, — mézelő takarmány-növény termelésünk pedig még nagyon hátra áll.

Ezeknél fogva, mégsem csudálkozhatunk, ha sem a méhcsaládok szaporulata, sem a méz mennyiség nem felelt meg a várakozásnak.

Februárban egy pár napunk volt olyan, melyen a verőfényes helyeken lévő méhek kirepülhettek, de általános kirepülés márczius 18 előtt nem történhetett, mert ha bár néha-néha a hőmérő 7—9 fokra árnyékban is fölemelkedett, de kívül hó takarván a helyet, a kibocsátás nagyobb veszélyel járhatott volna, mint a visszatartás.

Telünk általában mérsékelt volt s így méheink telelése miatt nem panaszkodhatunk. Méhcsaládaink kellő népességgel bírnak. Pusztulás aránylag kevesebb, mint máskor. Ugy látszik, hogy májusban gazdág gyümölcsfavirágzásunk lesz.

Pálfi Lajos,
ig. alelnök.

Vegyes közlemények.

— **Abend András** méh. v.-tanító utazási programja április hóra: április hó 7-én Marosvásárhelyt, 9-én Mező-Bádon, 10-én Mező-Sámtondon, 12-én Szász-Régenben, 13-án Vaján, 15-én Csokfalván, 16-án Makfalván, 17-én Sóvárádon és 18-án Nyárádszeredán tartandó elmélet és gyakorlati előadásokat.

— **Méhész-estélyeink** a múlt szombaton bezáródtak. Hugó-nap nemcsak a méheket, hanem a méhészeket is a szabadba csalja. A régi szokas szerint, ápriltól fogva a méhészeti telepen fogja tartani az egylet előadásait. Felesleges is jelezni, hogy ez az előadás is ép oly látogatott volt, mint jó hírű elődei. Különösen a fiatalság volt szép számban képviselve. Károlyi Gyula tartott felolvasást az anyaméh neveléséről és azzal kapcsolatos méhészeti teendőkről. Igen érdekes tárgy felett értekezett, magvasan, élénk előadásban; úgy, hogy mindnyájunk figyelmét teljesen leköté. Közlebről közölni fogjuk lapunkban. Ezután következett az izlelő. Mézből készült bor, pezsgő, cognace és eczetet mutatott be Bo dor alelnök; befőtteket, mézet Ge b h a r d t Szentgyörgyi s mások; mézes süteményeket Szentgyörgyi főtitkár. Több izletes csemege-ital volt, melyek versenyeztek a konty alá valókkal s a bemutatott csemegék bizonyára megérdemelnék, hogy a gazdasszonyok figyelmét magukra vonják. Az izlelővel egyidejűleg a különböző készítmények előállítás módja került szőnyegre, miből szintén sokat lehetett tanulni. Végül, az alelnök elismerését fejezvé ki az estélyek iránt, különösen az ifjuság részéről tanúsított érdeklődésért, felkérte a jelenlevőket, hogy a köztelken tartandó előadásokat látogassák ép oly szorgalmasan.

— **Károlyi Gyula**, jeles méhésztársunk, kinek nevével lapunk hasábjain is oly gyakran találkoztak olvasóink, pár hét óta körünkben van s valószínűleg, á l l a n d ó a n

Kolozsvárt fog megtelepedni. Egyletünk központi tagjai melegen fogadták érdekes méhésztársunkat s ez alkalomból rendezett társas összejövetelen nem mulaszták el kifejezést adni a páratlanul szorgalmas és tehetséges méhészbokros érdemei méltánylásának. Isten hozta őt körünkbe!

— **Kitűnő kaptárok.** Ajánlhatjuk méhésztársainknak megvételre ama, 6-os és 9-es állókaptárokat, melyeket Boér Sándor méhésztársunk közelebről, a Korbuly-féle méhtelepről szerzett meg. Elsőrendű asztalos mesterek készítették, legjobb minőségű anyagból, pontos méretre; úgy, hogy e kaptárok, a legszigorubb bírálatot is kiállják. Egy kilenc családnak való, teljesen felszerelt kaptár 16 frt 20 kr, a 6-os pedig 10 frt 80 kr; tehát egy családra való 1 frt 80 kr. Megrendelhetni Boér Sándornál Kolozsvárt.

— **Mű-lépek.** Csiki János József tagtársunk nagyobb mennyiségű mű-lépet szándékszik ez évi szükségletre előállítani, minek annyival inkább örülünk, mert Csiki gyártmányával feleslegessé tette, hogy finom minőségű sejt-közfalakért a külföldhöz forduljunk. Sőt már tulzárnyalta a külföldi gyárosokat, melyek gyártmányai a Csiklé mögött állanak, úgy a lemezek finomsága, mint a viasz tisztasága tekintetében. Egy kilo sejt-közfal 2 frt 30 kr, 30—35 táblával; 35—45 táblásnak kilója 2 frt 50 kr. Megrendelhető a gyárosnál, Kovács Péter és fiai, Csiki Lukács, Hirschfeld Sándor helybeli kereskedő cégéknél.

— **Dimián Constantín** méhésztársunk s a román méhészeti literatura egyik elősmert munkása, ismét méhészeti munkát adott ki „Tarna Populara“ czim alatt. A nép számára gondosan irt munkácska megérdemli a méhészek figyelmét s mi sem fogunk soká késni annak ösmertetésével.

— **Nagyobb mennyiségű pergetett méz** kapható Chorus Gyulánál, Bánffy-Hunyadon. A megrendelés közvetlen oda intézendő. Kerestetik szűrt méz, több mázsa. Ajánlat, egyletünk elnökségéhez intézendő.

— **Bergner Miksa** lorszéki méhészeténél alkalmazást nyerhet egy okleveles méhészb. Szükséges, hogy a pályázó értse az asztalos munkát is. A méhészb fizetése levelezés útján fog megállapíttatni. A pályázók ajánlataikat Bergner Miksához intézzék Borszékre.

— **Egyletünkbe belépett új tagok** az 1889. évi márczius havában. a) Rendes tagok: Bágyi Miklós, Bánffy-Hunyad; Görög János, Medgyes; Horátsik János, Kolozsvár; Nagykörösi Kalocsay Endre, Curgó; Orbán Károly, Zilah. b) Köri tagok: Fábán Tivadar, Felső-Sófalva; Ferenczi Gyula, Sz.-Keresztur; Győrfi Lajos, Sz.-Keresztur; Horváth Károly, Sz.-Keresztur; Katona Ferencz, Korond; Kovács Béla, Sz.-Keresztur; Lakatos Gáspár, Pálfalva; Pohánka Ödön, Csővár; Prigóna Georghin, Kolozs; Rusz Viktor, Kolozsvár; Szász Dénes, Alsó-Sófalva.

— **Tagsági díjat szettek:** a) r e n d e s t a g o k : Agh István, V.-Gálfalva; Bocz István, Gyalu; Bocz Sándor, Kolozsvár; Ditrói József, Kolozsvár 1888-ra; Dr. Gocs Jenő, Kolozsvár; Id. Gödri Ferencz, S.-Szt-György; Görög János, Medgyes; Horátsik János, Kolozsvár; Nagykö-

rösi Kalocsai Endre, Csurgó; ifj. Kozocsa Márton, Erzsébetváros, 1888-ra; Kovácsics József, Nagy-Kanizsa; Lehotzky Lajos, Szamosfalva, 1882 és 1883-ra; Markhardt József, Kolozsvár, 1888-ra; Müller Antal, B.-Monostor, 1888. (II. részlet), Nagy Tamásné, Vajda Szt-Iván; Patka Venczel, Borszék; Rosiescu Tullius, Kolozsvár, 1884. (II. fele), Sámi László, Kolozsvár; Schilling Rudolf, Kolozsvár; Szentgyörgyi Dénes, Maros Vásárhely; 1888-ra, Szigethi Miklós, Kolozsvár; Valló János, Léva; 1888-ra, Vámosy Mihály, Budapest; Vöröss Sándor, Kolozsvár. Köri tagok: Csik János, Arad; Fábian Tivadar, Parajd; Györbíró Dániel, Kökös; Katona Ferencz, Korond; Kovács Mihály, Perajd; Lászlóvszky Lajos, Kolozsvár; Lakatos Gáspár, Gálfalva; Magó Károly, Börgönd; Pohánka Ödön, Csővár; Prigóna Georghin, Kolozs; Ruszu Viktor, Kolozsvár; Szász Dénes, Alsó-Sófalva; Uray Károly, Csemaköz; Züllich István, Kolozsvár; Egner Károly, Szakas.

— **Kovács Péter és fiai**, kolozsvári tekintélyes, jó hírnévnek örvendő, norinbergi-, rövidáru-üzlet tulajdonosai, ez idén nagyobbitották a méhészeti eszköz raktárakat. Ajánljuk azt tagtársaink figyelmébe. Árjegyzékeket az alábbiakban adjuk:

1 kiló műsejt, Csiki J. J.-féle 30—50 lap	2 frt 30—50 kr.
1 pár méhészt-kesztyű, gummi-szövetből	1 frt 60 "
1 drb arcvéd (méhészt-sapka) kinyitható sodrony arcvédővel 51 sz.	2 " 40 "
1 drb arcvéd lószór arcvédővel 52 sz.	1 " 20 "
1 " étető edény, négyszögletű, uszó fa betéttel 68 sz.	— " 25 "
1 drb kerek 69 sz.	— " 20 "
1 " javított herefogó, félgömbölyű 78a. sz.	— " 90 "
1 " amerikai herefogó 78 sz.	1 " 10 "
1 " méhészt-kés, egyuttal kapocs (kettős) 94 sz.	— " 80 "
1 " lépkés, hajtott késsel 95 sz.	— " 70 "
1 " " egyenes késsel 97 sz.	— " 70 "
1 " vágány tisztító horog 96 sz.	— " 35 "
1 " fenék kaparó 98 sz.	— " 50 "
1 méter Hanemann-féle rács 20 cm. széles	— " 75 "
1 drb sejt küpülő-kés, hosszú, keskeny késsel 99 sz.	— " 70 "
1 drb sejt küpülő-kés, rövid, széles késsel 101 sz.	1 " — "
1 " keret-fogó, egyszerű 102 sz.	— " 75 "
1 " " javított 103 sz.	1 " 10 "
1 " " rugóval	1 " 30 "
1 " itató váló 104 sz.	— " 45 "
1 " anya-vár, Hanemann szerint 108 sz.	— " 30 "
1 " " (pipa-fedő) 106 sz.	— " 20 "
1 " anya-zár 107a.	— " 30 "
1 " keret emelő 100 sz.	— " 70 "
1 " Rietsche féle műsejt-sajtó	6 " — "
1 " Hungaria" mézpergető	10 " — "
1 " javított Kulisseki mézpergető	13 " — "
1 " Méhészt-pipa, nem dohányzóknak 119 sz.	2 " — "
1 " " porcellán, réz fuvó-csővel dohányzóknak 78 sz.	— " 80 "

Palapapiros-tábla, jegyzetek számára, a kaptár-ajtókra, minden nagyságban, jutányos árért.

1 drb carbol glicerinszappan, óvszer méh-szurás ellen	— frt 45 kr.
1 pár gummi-karika, kabát ujjak szorítására	— " 10 "
1 drb viasz-olvasztó készülék rézből, vízmérővel 74 sz.	7 " 20 "
1 drb viasz-olvasztó készülék bádognál, vízmérővel 74a. sz.	5 " — "
1 drb viasz-olvasztó készülék bádognál, vízmérő nélkül 74b sz.	4 " 20 "
1 drb. Rajfogókosár-villa 81 sz.	1 " 80 "
1 " " " " kosárral 82 sz.	3 " 20 "
1 " anyásító-készülék, az anyának veszély nélküli behelyezésére, egyuttal etető 61 sz.	1 " 30 "
1 " Rajfogó, javított, fára akasztható 75 sz.	3 " 50 "
1 " javított rajfecskendő, rézből 104 sz.	3 " — "
1 " műlép-metsző, legfinomabb aczélból, fanyéllal 111 sz.	1 " 15 "
1 " távszeg-mérték 167 sz.	— " 25 "
1 " amerikai viasz-extractor nagy 83a. sz.	17 " — "
1 " " " " kicsi 83b. sz.	10 " — "

— **Hibaigazítás.** Lapunk 10-ik számában tévedésből szedetett Töltényi Antal m. egyl. elnök neve helyett Kenessi Kálmán.

— **Az első magyar kereskedelmi méhtelep** árjegyzéke megjelent az 1889. évre s azt, kivánatra ingyen, bérmentesen megküldi Kühne Ferencz (czim: első magyar kereskedelmi méhtelep, Budapest, Attila-utca 151. sz. B.) Ajánljuk a méhészek figyelmébe.

Kérdések rovata.

5. Melyik ez ideig a legjobb mézpergető és általában s mi az ára? Hol, kitől, mi áron lehetne olyan mézpergetőt kapni, a melyen különböző nagyságu kereteket ki lehetne pergetni?

6. Méheimet a mostani telepről 10 kilométernyi távolságra eső új telepre akarom költöztetni. Helyes-e, hogy a tisztulási ki-röplülés után azonnal végezzem az áttelepítést, avagy mely időben volna legcélszerűbb?

Feleletek rovata.

4. (Lásd a 6. sz.) Szakértők állítása szerint a kaptárok méreteit nem lehet úgy intézni, hogy ugyanaz a keret, akár léczes, akár rovátkás szerkezetű kaptárba beilleszthető legyen.

5. A „Hungaria“ nevű, Kühne-féle mézpergetőt tartjuk eddig a legcélszerűbbnek, melybe bármilyen nagyságu és alaku mézes lép kipergethető, még keret nélkül is. Ára Kühnénél Budapesten 9 frt 50 kr; ugyan ebben az árban kapható Kolozsvárt is, Kovács Péter és fiai czégnél.

6. A költöztetést czélszerű lesz akkor eszközölni, mikor a családok rendezve s kissé erőre kapnak, a mi april közepéig valószínűleg megtörténhetik.

A szerkesztő üzenetei

Cs. J. urnak Korond. Kaptuk, közelebről adjuk. — A. A. urnak N.-E nyed. Rég vártuk. Levél ment. — K. E. urnak N.-Körös. A tagsági díj (2 frt) és a kalauz árát illetékes helyére juttattuk. Nemes törekvése iránt fogadja legmélyebb előismerésünket. — B. K. és D. G. uraknak Kabán. A titkárunkhoz intézett sorokból legnagyobb örömmel vettük tudomásul a Hajdumegyében indított méhészeti mozgalmat. Köszönet a lelkes fáradozásért. — M. urnak Hardicsán. Utnak indítottuk. — Sz. L. urnak Nyárád-Szereda. Üdvözetünket az ottani lelkes ügytársaknak. — P. L. urnak Sz.-Keresztur. Köszönettel vettük s adtuk az érdekes közleményt, vajha kissé gyakrabban találkoznánk!

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Lapfelügyelő bizottság: **Albu József, Csiki J. József, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gámán János örökösseinél Kolozsvárt. Bel-Középutca Minorita-épület.